

Република Македонија
НАРОДЕН ПРАВОБРАНИТЕЛ
O M B U D S M A N
Republic of Macedonia

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
ДРЖАВЕН ЗАВОД ЗА РЕВИЗИЈА
СКОПЈЕ

29.05.2014

Получено:	Број	Прилог	ЛСТ
13	257/4		

НПР бр. 03- 440/2

29.05.2014 год

До:
**Државен завод за ревизија на РМ
Скопје**

ПРЕДМЕТ: Забелешки на Нацрт извештај

Согласно член 30 точка 2 од Законот за државна ревизија (Сл.весник на РМ бр.), институцијата Народен правобранител по приемот на Нацрт извештајот за извршената ревизија на успешност за 2013 година ги доставува следните забелешки.

1. "2.1.1 Контролна средина

- ...И покрај тоа што во Годишната програма за едукација е нагласена потребата од стручни обуки нај Народниот правобранител на РМ особено во делот на извршувањето на стручниот дел од работењето на оваа институција, вакви обуки не биле организирани од страна на НП на РМ во известувачкиот период, ниту пак на вработените им е овозможено посетување на истите кај друг правен субјект....,

Народниот правобранител, како Институција во правниот систем на Република Македонија е востановен со Уставот на Република Македонија и Законот за народниот правобранител и е **орган на републиката кој не припаѓа на ниту една власт**, тој е независен и самостоен во вршењето на функцијата, која е специфична, чија основна цел е мониторирање на работата на органите на државната управа и другите органи и организации кои имаат јавни овластувања, **со цел превенција и заштита на човековите слободи и права.**

Во своето работење Народниот правобранител не решава за правата, обврските или правните интереси на физички лица, правни лица или на други странки, односно непосредно не ги применува материјалните прописи, не извршува работи поврзани со креирање политики, ниту пак, дава одредени услуги.

Имајќи ја пред вид поставеноста и улогата на Народниот правобранител во сите општества па и во Република Македонија, како и одредбите од Законот за народниот правобранител („Службен весник на РМ“ бр. 60/2003 и 114/2009) е определено дека Народниот правобранител има стручна служба и дека народниот правобранител, замениците на народниот правобранител и вработените во Стручната служба на Народниот правобранител имаат право и обврска на постојано стручно оспособување и усовршување.

Свесен за исклучителната важност за потребата од обука и усовршување на вработените во Народниот правобранител кои вршат превенција и заштита на

човековите слободи и права, Ве известуваме дека Народниот правобранител како член на сите меѓународни асоцијации на омбудсмани, светски и регионални, во изминатиот период реализираше и учествуваше на бројни обуки и усовршувања. Овие обуки и усовршувања беа реализирани во соработка и координација со сите омбудсман институции во Европа и пошироко, а истите беа финансирани од Совет на Европа и Европската унија, истовремено Ве информирам дека и во иднина ќе продолжиме со вакви специјализирани обуки и усовршувања.

Покрај учеството на обуки надвор од земјата финансирани од Совет на Европа, Народниот правобранител согласно својата стратегија, а со цел да воспостави сеопфатен систем на обука и развој на своите вработени, во изминатиот временски период превземаше и превзема дејствијаа, за реализација на обуки преку воспоставената соработка со странски институции кои работат на полето на заштитата и промовцијата на човековите права или преку други донатори.

Следејќи ги новитетите во поглед на меѓународните стандарди за превенција и заштита на човековите слободи и права, сметам дека имаме потреба и од понатамошно усовршување и обука на вработените, и тоа обука за: **надградба на вештините за поефективна превенција од тортура; поефективна заштита на правата на ранливите и маргинализирани групи (лица со посебни потреби, детски права, заштита од дискриминација, и др.); поефективна заштита на правата на лицата лишени од слобода; стандарди за задржување и постапување со емигранти, азиланти; граѓански и политички, економски, социјални, и др.**

Сите овие обуки соодветствуваат на реалните потреби на институцијата и се со цел за обезбедување континуирана изградба и развој на релевантни знаења и вештини кои на вработените во институцијата им овозможуваат квалитетно, ефективно и ефикасно работење во согласност со потребите на институцијата.

Во изминатиот период, при донесување на буџетот, институцијата не успеваше да издвои финансиски средства за оваа намена. Во наредниот период ќе вложи напори и превзема дејствија во насока на обезбедување на потребни финансиски средства во буџет за обука на вработените во институцијата.

2. "2.1.3. Контроли

- *Податоците од финансиското работење на крајот од фискалната година не се заклучени и постои можност да бидат изменети.,*

По оваа забелешка која беше усно дадена во текот на самата ревизија е веќе постапено и сите бази на податоци освен активните за тековната година се заклучени и единствено даваат можност за читање на податоците и извештаите (read-only).

3. "2.1.5. Мониторинг

- *...субјектот на ревизија во известувачкиот период не преземал мерки и активности преку ЕФП да изврши самопроцена на одделните процеси на системот за ФУК кај субјектот.,*

Точно е дека посебни мерки и активности за самопроцена не се преземени, меѓутоа за да се истакне оваа констатација како забелешка неопходно е да се има предвид и фактичката ситуација кај предметниот субјект. Во оваа ситуација, се работи за недоекипираноста на одделението за финансиски прашања со дополнително породилно отсуство на раководителот на одделението во тек на 8,5

месеци од разгледуваната година. Тоа значи дека немало кадар кој би можел да ја изврши самопроцената. Сметаме дека ова би требало да се земе предвид како клучен фактор за неспроведувањето на самопроцената.

4. *"2.2.2. Инвентарисување на средствата и обврски*
- *расходуваните средства не се искажани на посебна пописна листа*
 - *дел од материјалните средства не се обележани со инвентарен број,*
 - Расходуваните средства се искажани на посебна пописна листа (прилог Пописна листа на расходувани основни средства).
 - Сите средства се обележани со инвентарен број, затекнатата ситуација се должи на отпаѓањето/одлепувањето на некои од баркодските, а истите се во меѓувреме препечатени на нови етикети и ставени на своето место.

5. *"3.1.1. Внатрешна ревизија при народниот правобранител на РМ не ги исполнува критериумите од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола, за организациска и функционална независност и не е директно и единствено одговорно на раководителот на субјектот"....., Одделението за внатрешна ревизија за своите работи и работни задачи одговара како пред Народниот правобранител, така и пред неговите заменици и Генералниот секретар.,"*

Иако според Правилникот за систематизација на работните места во стручната служба, формално единицата за внатрешна ревизија организациски се наоѓа во рамките на стручната служба, истата во поглед на независноста при извршување на своите задачи, првенствено постапува по член 33 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола.

Имено, единицата е директно и единствено одговорна на Народниот правобранител, истата во планирањето на работата, извршувањето на ревизиите и известувањето е независна од другите организациски единици на субјектот, што најдобро се докажува од целокупната документација, која како предмет на ревизија и беше презентирана на ревизијата. Според истата документација, јасно се гледа дека истите се одобрени само од старна на Народниот правобранител и во никој случај од некој Заменик на народен правобранител, додека од Генералниот секретар потпишани се само попатните писма. Во врска со формалната позиција на одделението за внатрешна ревизија, уште за време на ревизијата се направија консултации и се превзедоа активности за да се најде најсоодветно решение и со измените на Правилникот единицата за внатрешна ревизија да се издвои од стручната служба, при што и формално правно ќе се усогласи со членот 33 од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола.

6. *"3.1.2. „на раководителот на одделението за внатрешна ревизија не му се доделени работни задачи кои не го опфаќаат делот во врска со процена на системите за финансиско управувањье и контрола, видовите на внатрешна ревизија, средствата од ЕУ фондовите, точноста на сметководствената евиденција, проверка на економичноста ефикасноста и ефективността на работењето и останатите работи во поглед на извршувањето на ревизиите. Овие работни задачи се делумно алоцирани на*

работното место советник-внатрешан ревизор, меѓутоа субјектот на ревизија го нема пополнето ова работно место.,,

Одделението за внатрешна ревизија, односно раководителот на одделението за внатрешна ревизија, при изготвување на стратешки документи, внатрешни акти, извршувањето на внатрешни ревизии и останатите задачи кои произлегуваат од Законот за јавна внатрешна финансиска контрола и другите подзаконски акти, првенствено постапува и се води по Законот, а потоа по другите подзаконски акти и правилници, што значи дека сите задачи кои со закон се предвидени и се извршаваат. Од тука, иако со Правилникот за систематизација на работните места, работната задача за ревизија на средставата од ЕУ фондовите не е доделено, сепак ревизија на истите е планирано и се спроведува, што е доволен доказ дека Раководителот на одделението не се ограничува само на задачите кои му се доделени со Правилникот за систематизација на работните места. Во состојба кога работното место советник -внатрешен ревизор не е пополнето, а дел од работните задачи се доделени на него, не значи дека истите не се извршуваат, напротив истите задачи ги врши раководителот на Одделението.

Тргувајќи од ваквите состојби не сме убедени дека во овој дел треба да се менува Правилникот за систематизација на работните места, а уште повеќе поради фактот дека според Законот одделение за внатрешна ревизија се формира со раководител и внатрешен ревизор, што и во Вашиот извештај од извршената ревизија се спомнува, но во истиот извештај се наведува дека потребата од пополнување на ова работно место е неизвесно. Така, ако со измените на правилникот, добар дел од задачите му се припишуваат на раководителот на одделението, а меѓувреме се пополнува работното место советник- внатрешен ревизор, ќе се наметнува потребата за повторна измена на Правилникот за систематизација.

7. "3.2. Планирање и одобрување на плановите на внатрешна ревизија и степен на реализација

...недоволна димензираност на годишниот план за внатрешна ревизија за 2013 година, Имено, со Годишниот план за 2013 година е планирано вршење на две ревизии, при што успешно реализирана е една од предвидените ревизии"....., помеѓу одделението за внатрешна ревизија и Секторот за јавна внатрешна финансиска контрола при Миснистерство за финансии, ниту податоци за примени насоки, упатства или забелешки од Секторот за јавна внатрешна финансиска контрола при надлежното министерство во поглед на изготвувањето и реализацијата на Стратешкиот и годишниот план на внатрешната ревизија при НП.

Од страна на Одделението за внатрешна ревизија при Министерство за финансии кон крајот на 2011 година извршена е ревизија на ИПА работењето во Народен правобранител, која е завршена во 2012 година, а од друга страна Одделението за внатрешна ревизија при НП започна една ревизија во 2012 година, а заврши во 2013 година. Со оглед дека за 2012 година беше планирана само една ревизија, од страна Секторот за јавна внатрешна финансиска контрола со годишниот финансиски извештај за 2012 година беше прифатен само извештајот од извршената ревизија за ИПА, кој е завршен во 2012 година и беше оценето дека планот за 2012 година е исполнет, а ревизијата која е завршена во 2013 година ќе биде составен дел на извештајот од 2013 година.

Во текот на 2013 година се изврши и ревизијата на јавните набавки, при што заедно со претходната ревизија, која беше завршено во 2013 година беа составен дел на финансикиот извештај за 2013 година, при што од страна на Секторот за јавна внатрешна финансијска контрола истите беа прифатени, со што планот за 2013 година беше исполнет.

Во врска со последната ревизија за ИПА, иако усно беше објаснето, цениме дека треба да укажеме на следното: По завршувањето на првиот ИПА проект, а со измените во Оперативниот договор потпишан на 24.01.2012 година, обврските на Вишиот програмски службеник беа ставени во мирување до започнување на нов ИПА проект, при што истовремено беа замрзнати сите активности на ИПА структурата во НП. Според сознанијата и очекувањата, новиот ИПА проект се очекуваше да започне кон крајот на 2012 година, затоа во годишниот план за ревизија за 2013 година беше планирано ревизија на ИПА работењето. Новиот проект не започна според очекувањата, а функционирањето на Ипа структурата се одмрзнуваше во втората половина од 2013 година, што се однесуваше само на редовното известување до Програмскиот службеник за авторизација и до СЕП за кварталните, полугодишните и годишните обврски за известување, додека новиот проект дури сега (крај на месец мај 2014 година) е во фаза на потпишување на договор, што значи дека во целиот период не постоеше предмет за ревидирање.

Поради изнесените состојби, внатрешната ревизија не започна со ревизија на работењето на ИПА структурата во планираното време во 2013 година, при што овластување за ревизија обезбеди во декември 2013 година, а започна во 2014 година и сега е во фаза на изготвување на конечниот извештај од извршената ревизија на ИПА работењето.

Со почит,

ГЕНЕРАЛЕН СЕКРЕТАР

Демир Хамити

НАРОДЕН ПРАВОБРАНИТЕЛ

ПОПИСНА ЛИСТА НА РАСХОДУВАНИ ОСНОВНИ СРЕДСТВА

за 2013 година

Амортизациона група	Шифра	Назив на основното средство	Количина	Набавна вредност	Претходен отпис	Тековен отпис	Вкупен отпис	Сегашна вредност
5.2.gg								
	00079	Тел.Панасоник-Куманово-дрз.сов.	1	3.110,00	3.046,00	64,00	3.110,00	0,00
	00279	Говорна телефонија Линксус ПАП2- 1/7	1	5.550,00	4.791,00	759,00	5.550,00	0,00
	00770	НОКИА Е5-00	1	13.310,00	1.552,00	1.863,00	3.415,00	9.895,00
	00783	СОНИ ЕРИКСОН НОЗОМИ (Експериа С)	1	26.998,00	2.520,00	3.780,00	6.300,00	20.698,00
	Вкупно за амотизациона група: 5.2.gg			48.968,00	11.909,00	6.466,00	18.375,00	30.593,00
5.2.zz								
	00553	Закачалка 4/4- '10	1	376,00	76,00	38,00	114,00	262,00
	Вкупно за амотизациона група: 5.2.zz			376,00	76,00	38,00	114,00	262,00
Се вкупно:				49.344,00	11.985,00	6.504,00	18.489,00	30.855,00